



UvA-DARE (Digital Academic Repository)

[Review of: B.K. Raines, G.T. Poppe (2006) A conchological iconography: The family Pectinidae]

Dijkstra, H.H.

Publication date
2006

Published in
Spirula

[Link to publication](#)

Citation for published version (APA):

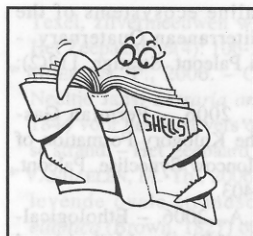
Dijkstra, H. H. (2006). [Review of: B.K. Raines, G.T. Poppe (2006) A conchological iconography: The family Pectinidae]. *Spirula*, (353), 162-163.

General rights

It is not permitted to download or to forward/distribute the text or part of it without the consent of the author(s) and/or copyright holder(s), other than for strictly personal, individual use, unless the work is under an open content license (like Creative Commons).

Disclaimer/Complaints regulations

If you believe that digital publication of certain material infringes any of your rights or (privacy) interests, please let the Library know, stating your reasons. In case of a legitimate complaint, the Library will make the material inaccessible and/or remove it from the website. Please Ask the Library: <https://uba.uva.nl/en/contact>, or a letter to: Library of the University of Amsterdam, Secretariat, Singel 425, 1012 WP Amsterdam, The Netherlands. You will be contacted as soon as possible.



NIEUWE BOEKEN NEW BOOKS

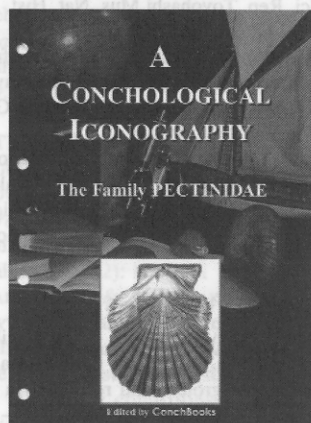
W. Faber

met bijdragen van J. Buijse en H.H. Dijkstra

Prijzen zijn zonder verzendkosten, tenzij anders vermeld.

Prices without handling and postage, unless otherwise stated.

A Conchological Iconography, part 12: The family Pectinidae by B.K. Raines. & G.T. Poppe. A4, loose-leaf, 402 pp., 242 maps, 143 b/w text-plates (1354 photos), 320 colour plates (2015 photos), 26 of those showing living animals and 268 in the determination tool. Ed.: ConchBooks, Hackenheim, Germany. ISBN 3-925919-78-3. € 280.00 (two binders € 19.00 each).



This monograph is the first comprehensive book about Pectinidae after the popular edition "Guidebook to Pecten shells" in 1991. The arrangement of this loose-leaf edition is the same as with previous parts of this iconography. It starts with some general information such as the fossil history, distribution, morphology, biological aspects and is followed by the systematic section: for each species the authors give the type material, type location, the original and if necessary additional shell description, distribution (with maps), habitat and the reference to relevant literature. Each species is also illustrated in b/w next to the description. Lists of questionable and non-valid taxa, a glossary of selected terms, a bibliography and an index complete the text section. This is followed by the colour plates which give a good idea of the diversity of colour in many species and also show some living specimens. Some plates serve as identification keys.

Remarks.

The systematics of the Pectinidae are mainly based on the publications of Waller but significant changes have not been made. In these publications the superfamily Pectinoidea and the family

Pectinidae are attributed to Wilkes (1810). However, the publication of that author is not totally binominal and therefore cannot be used according to the rules of the ICZN (International Code of Zoological Nomenclature) of 1999. The superfamily and family were earlier attributed to Rafinesque (1815) and this is what should be done again (see also Waller/Stanley, 2005, page 38). Unfortunately, the recent publication of Waller (2006) with the latest phylogenetic and systematic opinions of the Pectinidae has not been incorporated. The systematics, used by Raines and Poppe, appear already to be outdated. In the introduction the authors admit frankly that this monumental work may contain some mistakes but on the whole there were only a few that I noticed: pages 16 and 70: Korbkov should be Korobkov; plate 231: *Mimachlamys varia varia* (Macgillivray, 1825) should be *Mimachlamys varia nivea* (Macgillivray, 1825).

The quality of the b/w figures is moderate. This is probably caused by not coating the shells with magnesium oxide or ammonium chloride which makes the sculpture less obvious. On the other hand the colour plates are in good quality; most species are clearly recognizable.

All in all this voluminous and expensive monograph is a beautiful acquisition for the Pectinidae-lover with a well-lined purse and a must for every malacological library.

Referenties

- International Commission on Zoological Nomenclature 2000 (4th ed.), 1999. International Code of Zoological Nomenclature. London. 306 pp.
- RAFINESQUE, C.S., 1815. Analyse de la nature. Palermo. 225 pp.
- WALLER, T.R., 2006. New phylogenies of the Pectinidae (Mollusca: Bivalvia): Reconciling morphological and molecular approaches, Pp. 1-44. In: S.E. Shumway & G.J. Parsons. Scallops: biology, ecology and aquaculture (2nd ed.). Elsevier, Amsterdam. 1460 pp.
- WALLER, T.R. & G.D. STANLEY JR., 2005. Middle Triassic pteriomorphian Bivalvia (Mollusca) from the new pass range, west-central Nevada: systematics, biostratigraphy, paleoecology, and paleobiogeogra-

phy. - Journal of Paleontology 79 (1), Supplement: i-ii, 1-64.

*

In 1991 verscheen het "Guidebook to Pecten shells", een populaire uitgave over de Recente mantelschelpen voor de verzamelaar. Na 1991 zijn er veel wijzigingen in de systematiek van de Pectinidae doorgevoerd en nieuwe soorten beschreven. Het werd dus weer eens tijd om een nieuwe uitgave over de wereldwijde mantelschelpen uit te brengen. Onlangs verscheen van de hand van Bret Raines en Guido Poppe een indrukwekkend boek, dat een overzicht geeft van de Recente Pectinidae-soorten van de wereld. De Propeamussiidae (glas-mantelschelpjes) zijn in deze uitgave niet behandeld, omdat deze soorten in diepwater leven en de meeste soorten niet toegankelijk zijn voor de verzamelaar. Bovendien zijn sommige soorten kleiner dan 5 mm en duidelijke afbeeldingen zijn alleen te vervaardigen met een SEM (Scanning Electron Microscope). Ook is de systematiek van de Propeamussiidae nog nauwelijks onderzocht. Derhalve heb ik de auteurs afgeraden deze familie in de huidige iconografie op te nemen.

De monografie is als volgt ingedeeld: een korte beschrijving van de auteurs, daarna volgt de gebruikelijke introductie, de systematische positie van de familie, een summier beschrijving van de fossiele geschiedenis, verspreiding en leefgebied van de soorten, algemene morfologie, sommige biologische aspecten zoals leeftijd, mobiliteit, voedsel en predatie, vervolgens iets over de geschiedenis en cultuur (kunst en heraldiek). Daarna volgt een overzicht van de familie met de geslachten, de systematische rangschikking van de soorten, een alfabetische lijst van de geldige taxa, acroniemen van instituten en musea en dankbetuigingen. Vervolgens komt de behandeling van iedere soort met het noemen van het typemateriaal en de typelocatie, de originele en eventueel aanvullende beschrijving, de verspreiding en leefgebied, en de verwijzing naar relevante literatuur. De soorten zijn voorzien van een verspreidingskaartje en afbeeldingen. Wanneer geen materi-

aal voorhanden was om te fotograferen, is een originele afbeelding opgenomen. Daarna volgt een hoofdstuk met dubieuze taxa, waarvan de beschrijving van de soorten onduidelijk, het typemateriaal afgesleten of niet te traceren is. Sommige van deze soorten moeten beter op validiteit onderzocht worden. Daarna volgt een lijst met niet geldige soorten (synoniemen of reeds eerder gebruikte epithets) met vermelding van de huidige taxonomische positie. Een verklarende terminologische woordenlijst, een uitgebreide bibliografie en een index sluiten het tekstgedeelte af. Daarna volgen de kleurplaten. Van de meeste soorten zijn veel kleurvariaties afgebeeld en van enkele soorten het levende dier. Afsluitend zijn determinatieplaten opgenomen van de soorten, die min of meer systematisch zijn afgebeeld.

Opmerkingen

Hoewel de systematiek van de Pectinidae grotendeels is gebaseerd op de publicaties van Waller is toch een belangrijke verbetering niet doorgevoerd. De superfamilie Pectinoidea en de familie Pectinidae zijn hierin toegeschreven aan Wilkes (1810). Echter het werk van deze auteur is niet in z'n geheel binominaal en kan volgens de ICZN (International Code of Zoological Nomenclature) uit 1999 niet worden gebruikt. Voorheen werd de superfamilie en familie toegeschreven aan Rafinesque (1815) en dient als zodanig weer te worden opgevoerd (zie ook artikel van Waller, T.R. & G.D. Stanley Jr., 2005. - Journal of Paleontology 79(1), Supplement, pagina 38).

Helaas is de recente publicatie van Waller in Shumway en Parsons, 2006 over de nieuwste fylogenetische en systematische inzichten van de Pectinidae niet meer opgenomen. De systematiek die Raines en Poppe gebruiken, blijkt al weer achterhaald.

In de introductie geven de auteurs ruiterlijk toe, dat in dit monumentale werk ook fouten voorkomen. In het geheel genomen valt dat reuze mee en zijn me maar enkele opgevallen:

pag. 16 en 70: Korbkov moet Korobkov zijn,

plaat 231: *Mimachlamys varia varia* (Macgillivray, 1825) moet *Mimachlamys varia nivea* (Macgillivray, 1825) zijn.

De zwartwit afbeeldingen zijn van matige kwaliteit. In veel gevallen is niets van de microsculptuur te onderscheiden. Waarschijnlijk komt dit, omdat de mantelschelpen niet zijn gecoat met magne-

siumoxide of ammoniumchloride, waardoor de sculptuur minder duidelijker zichtbaar wordt. De kleurplaten zijn daarentegen van goede kwaliteit en de meeste soorten zijn duidelijk herkenbaar.

Al met al is dit lijvige en kostbare werk een aanwinst voor de Pectinidae-liefhebber met een goedgevulde beurs en een 'must' voor iedere malacologische bibliotheek. Zie voor geraadpleegde literatuur bij de Engelse tekst.

Henk H. Dijkstra
